

Sygnatura akt II AKa 258/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi II Wydział Karny w składzie:

Przewodnicząca: SSA Maria Wiatr (spr.)

Sędziowie: SA Jarosław Papis

del. SO Ryszard Lebioda

Protokolant: sekr. sąd. Ewa Marciniak - Pawłowska

przy udziale Prokuratora Mirosławy Swynarskiej

po rozpoznaniu w dniu 1 grudnia 2016 r.

sprawy

P. C. o przestępstwo z art. 204 § 2 kk w związku z art. 65 § 1 kk Ł. Ś.o przestępstwo z art. 204 § 2 kk w związku z art. 65 § 1 kk

z powodu apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonego P. C. i prokuratora, co do obojga oskarżonych

od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 11 sierpnia 2016 r. sygn. akt III K 123/15

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) w zakresie czynu z punktu 2 przyjmuje, iż oskarżony P. C. dopuścił się go w okresie od czerwca 2014 r. do sierpnia 2014 r.,

b) w zakresie czynu z punktu 6 przyjmuje, że oskarżona Ł. Ś. działała wspólnie i w porozumieniu z inną ustaloną osobą, co do której toczy się odrębne postępowanie,

1. utrzymuje wyrok w mocy w pozostałej zaskarżonej części;

2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. S. – Kancelaria Adwokacka w S. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oskarżonemu P. C. w postępowaniu odwoławczym;

3. zwalnia oskarżonych od kosztów sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym.

SSA Jarosław Papis SSA Maria Wiatr del. SSO Ryszard Lebioda

Sygn. akt II AKa 258/16

UZASADNIENIE

P. C. został oskarżony o to, że:

I. (punkt 7 aktu oskarżenia) w okresie od co najmniej czerwca 2014 roku do sierpnia 2014 roku w T., L., Ł. i innych miejscowościach na terenie kraju brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej, kierowanej przez R. S. w skład której wchodził także R. P., M. G., C. P., D. W., D. G., Ł. Ś. i inne ustalone osoby mającej na celu nakłanianie, ułatwianie oraz czerpanie korzyści majątkowej z uprawiania prostytucji przez inne osoby **tj. o czyn z art. 258 § 1 kk**

II. (punkt 8 aktu oskarżenia) w okresie od co najmniej czerwca 2014 roku do sierpnia 2014 roku w T., Ł. i innych miejscowościach na terenie kraju, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, wspólnie i w porozumieniu z innymi sprawcami ułatwiał uprawianie prostytucji oraz czerpał korzyści majątkowe z uprawiania prostytucji przez N. S. i M. W. w ten sposób, że dowoził prostytuujące się kobiety na trasy komunikacyjne w okolicach Ł. i innych miejscowości, gdzie trudniły się prostytucją, zapewniał im ochronę w czasie pracy, rozliczał z ilości przyjętych klientów oraz odbierał od nich zarobione pieniądze **tj. o czyn z art.**

204 § 2 kk w zw. z art. 65 § 1 kk

Ł. Ś. została oskarżona o to, że:

III. (punkt 13. aktu oskarżenia) w okresie od co najmniej czerwca 2013 roku do 30 listopada 2014 roku w S., T. i innych miejscowościach na terenie kraju brała udział w zorganizowanej grupie przestępczej kierowanej przez R. S., w skład której wchodził także M. G., C. P., P. C., R. P.,

D. W., D. G. i inne nieustalone osoby mające na celu nakłanianie, ułatwianie oraz czerpanie korzyści majątkowej z uprawiania prostytucji przez inne osoby **tj. o czyn z art. 258 § 1 kk**

IV. (punkt 14. aktu oskarżenia) w czerwcu i lipcu 2013 roku działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej nakłaniała małoletnią P. G. do uprawiania prostytucji **tj. o czyn z art. 204 § 1 i 3 kk w zw. z art. 65 § 1 kk**

V. (punkt 15. aktu oskarżenia) w okresie co najmniej czerwca 2013 roku do 30 listopada 2014 roku w S., T. i innych miejscowościach na terenie kraju, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, wspólnie i w porozumieniu z innymi sprawcami ułatwiała uprawianie prostytucji oraz czerpała korzyści majątkowe z uprawiania prostytucji przez P. G. oraz K. M. **tj. o czyn z art. 204 § 2 kk w zw. z art. 65 § 1 kk**

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim, III Wydziału Karnego z dnia 11 sierpnia 2016 r., sygn. akt III K 123/15:

1. uniewinniono P. C. od zarzutu opisanego w punkcie I. wyroku (punkt 7. aktu oskarżenia);
2. w miejsce czynu zarzucanego P. C. w punkcie II. wyroku (punkt 8. aktu oskarżenia) uznano oskarżonego za winnego tego, że w bliżej nieustalonym dniu, w okresie od czerwca 2013r. do listopada 2013r. w okolicach Ł., działając w zamiarze, aby inne ustalone osoby czerpały korzyści majątkowe z uprawiania prostytucji, swoim zachowaniem polegającym na fizycznej konfrontacji z nieustalonymi osobami stanowiącymi konkurencję dla znajomych mu osób ułatwił im osiągnięcie zysków z nierządu, czym wyczerpał znamiona **art.18 § 3 kk w związku z art.204 § 2 kk w brzmieniu sprzed dnia 1 lipca 2015r. w związku z art.4 § 1 kk** i za tak opisany czyn na podstawie art. 19 § 1 kk w związku z art.204 § 1 i 2 kk wymierzono P. C. karę 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności;
3. na podstawie art.63 § 1 kk zaliczono P. C. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres jego tymczasowego aresztowania od dnia 8 grudnia 2014r. do dnia 16 grudnia 2014r.;
4. uniewinniono Ł. Ś. od zarzutu opisanego w punkcie III. wyroku (punkt 13. aktu oskarżenia);
5. Ł. Ś. uznano za winną czynu opisanego w punkcie IV. wyroku (punkt 14. aktu oskarżenia) z tą zmianą, że wyeliminowano z jego opisu działanie w ramach zorganizowanej grupy przestępczej i przyjmując, że czyn ten wyczerpał znamiona **art.204 § 1 i 3 kk w brzmieniu sprzed dnia 1 lipca 2015r. w związku z art.4 § 1 kk** na

podstawie art.204 § 3 kk i art.33 § 2 kk wymierzono oskarżonej karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 100 (sto) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 (dziesięć) złotych;

6. w granicach czynu zarzucanego Ł. Ś. w punkcie V. wyroku (punkt 15. aktu oskarżenia) uznano oskarżoną za winną tego, że w okresie czasu od czerwca 2013r. do września 2013r. w T. i S. czerpała korzyści majątkowe z uprawiania prostytucji przez ustaloną kobietę w wyniku czego uzyskała korzyść majątkową w wysokości nie mniej niż 1.500 zł i przyjmując, że jej zachowanie wyczerpało znamiona **art.204 § 2 kk w brzmieniu sprzed dnia 1 lipca 2015r. w związku z art.4 § 1 kk** na podstawie art.204 § 2 kk i art.33 § 2 kk wymierzono oskarżonej karę 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 80 (osiemdziesiąt) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 (dziesięć) złotych;

7. na podstawie art.85 kk i art.86 § 1 i 2 kk kary wymierzone Ł. Ś. za zbiegające się przestępstwa połączono i wymierzono oskarżonej karę łączną 1 (jednego) roku i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną grzywny w wysokości 120 (sto dwadzieścia) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 (dziesięć) złotych;

8. na podstawie art.69 § 1 kk i art.70 § 1 pkt 1 kk wykonanie kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawieszono Ł. Ś. na okres próby 2 (dwóch) lat;

9. na podstawie art.45 § 1 kk orzeczono przepadek na rzecz Skarbu Państwa korzyści majątkowych osiągniętych przez Ł. Ś. w związku z popełnieniem przestępstwa opisanego w punkcie 6. wyroku w wysokości 1.500 (tysiąc pięćset) złotych;

10. na podstawie art.63 § 1 kk zaliczono Ł. Ś. na poczet kary łącznej grzywny okres jej zatrzymania w niniejszej sprawie w dniu 9 grudnia 2014r.

Wyrok ten zawiera także rozstrzygnięcia o wynagrodzeniu z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonym z urzędu oraz opłatach i kosztach sądowych.

Apelacje od powyższego wyroku wniósł oskarżyciel publiczny co do P. C. i Ł. Ś. oraz obrońca P. C., zaś wnioski o sporządzenie uzasadnienia złożył w ustawowym terminie jedynie obrońca P. C., dlatego zgodnie z obowiązującymi przepisami niniejsze uzasadnienie zostanie ograniczone do omówienia wyroku i środka odwoławczego tego obrońcy.

Obrońca P. C. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

a) obrazę przepisu prawa materialnego, a mianowicie art 18 § 3 k.k. w zw. z art. 204 § 2 k.k. poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie, polegające na przyjęciu, że zachowanie oskarżonego wyczerpywało jego dyspozycję, tymczasem zachowanie oskarżonego nie wyczerpywało znamion tego przestępstwa i nie było działaniem bezprawnym oraz poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie, polegające na przyjęciu, że oskarżony P. C. dopuścił się ułatwienia osiągnięcia zysków z nierządów, gdy brak jest podstaw do przypisywania oskarżonemu takiego działania.

b) obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia tj,

- w art. 4, 5 § 2 i 7 k.p.k w zw. z art. 410 k.p.k. polegającą na naruszeniu ogólnych zasad obiektywizmu i swobodnej oceny dowodów, wyrażonych poprzez przyjęcie, wbrew zasadom doświadczenia życiowego i logiki, że oskarżony P. C. swoim zachowaniem polegającym na fizycznej konfrontacji z nieustalonymi osobami stanowiącymi konkurencję dla znajomych mu osób ułatwił im osiągnięcie zysków z nierządu, w sytuacji, gdy brak jest w sprawie dowodów potwierdzających ułatwienie oskarżonego osiągania innym osobom zysków z nierządu,

c) błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku w zakresie czynu przypisanego oskarżonemu, który miał istotny wpływ na treść orzeczenia, polegającego na uznaniu oskarżonego P. C. ułatwienia innym osobom osiągnięcia zysków z nierządu, podczas gdy:

- a) poszlaki, na których oparł się sąd 1 instancji, nie tworzą spójnej, logicznej całości,
- b) sąd orzekający w wyniku bezzasadnego pominięcia istotnych fragmentów zeznań świadka C. P., z których wynika iż oskarżony P. C. de facto przez przypadek brał udział w całym zajściu,
- c) sam fakt, iż oskarżony był zorientowany w działalności R. S. nie świadczy automatycznie, iż celem udziału w bijatyce był zamiar pomocy ułatwienia osiągnięcia korzyści majątkowych z nierządu przez innego osoby.
- d) sam fakt, brania udziału w bijatyce nie świadczy, iż oskarżony miał zamiar ułatwiać innym osobom uzyskiwania korzyści majątkowych z nierządu i nie świadczy automatycznie o pomocnictwie oskarżonego w popełnieniu zarzucanego oskarżonemu czynu zabronionego.

I. Na zasadzie art. 427 §1 k.p.k., 437 § 2 k.p.k. i 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. wniósł o:

zmianę zaskarżonego wyroku Sądu I instancji i uniewinnienie

oskarżonego od popełnienia przypisanego mu czynu;

ewentualnie o uchylenie wydanego orzeczenia i przekazanie sprawy

sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja obrońcy oskarżonego nie zasługuje na uwzględnienie. W pierwszej kolejności stwierdzić należy, że niewłaściwie sformułowane zostały zarzuty. Skarżący zarzuca bowiem jednocześnie obrazę prawa materialnego, obrazę przepisów postępowania i błąd w ustaleniach faktycznych, podczas gdy obraza prawa materialnego może polegać na błędnej wykładni zastosowanego przepisu, zastosowaniu nieodpowiedniego przepisu, a także na niezastosowaniu określonego przepisu, w sytuacji gdy jego zastosowanie jest obowiązkowe. Obraza prawa materialnego może być przyczyną odwoławczą jedynie wtedy, gdy ma ona charakter samoistny. W orzecznictwie Sądu Najwyższego i w doktrynie słusznie wielokrotnie podkreślano, że naruszenie prawa materialnego polega na jego wadliwym zastosowaniu (niezastosowaniu) w orzeczeniu, które oparte jest na trafnych i niekwestionowanych ustaleniach faktycznych. Nie można więc mówić o obrazie prawa materialnego w sytuacji, gdy wadliwość orzeczenia, zdaniem skarżącego, jest wynikiem błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za jego podstawę lub naruszenia przepisów procesowych. Niezależnie od powyższych uwag stwierdzić jednak należy, że sąd I instancji w sposób wnikliwy i wszechstronny rozważył wszystkie dowody i okoliczności ujawnione w toku rozprawy, na ich podstawie poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne (poza błędnym wskazaniem czasookresu działania oskarżonego, na co zwrócił uwagę prokurator w złożonym przez siebie środku odwoławczym, który w tej części został uwzględniony, co skutkowało zmianą zaskarżonego wyroku) oraz należycie wykazał sprawstwo i winę oskarżonego w zakresie przypisanego mu przestępstwa. Ocena materiału dowodowego została dokonana przez sąd z uwzględnieniem reguł sformułowanych w art.4, 5 i 7kpk, jest oceną wszechstronną i bezstronną, nie narusza granic swobodnej oceny, jest zgodna z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego oraz nie zawiera błędów logicznych. Podniesione w apelacji zarzuty oraz przytoczone na ich poparcie argumenty, zdaniem Sądu Apelacyjnego, stanowią jedynie próbę zaprezentowania własnej, odmiennej od dokonanej przez sąd I instancji, oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego. Jeszcze raz należy podkreślić, że argumentacja taka mogłaby zostać podzielona tylko wtedy, gdyby skarżący wykazał, że ocena sądu jest błędna, bądź została dokonana z naruszeniem odpowiednich reguł postępowania tzn. w sposób niepełny, nielogiczny, naruszający zasady wiedzy i doświadczenia życiowego, bądź zasadę bezstronności. Stwierdzić należy, że apelacja nie zdołała jednak, zdaniem sądu odwoławczego, zrealizować wskazanych wyżej celów. Zaskarżony bowiem wyrok został oparty na rezultatach prawidłowo i wszechstronnie przeprowadzonego postępowania dowodowego, ze szczególnym poszanowaniem gwarancji oskarżonego i pełną możliwą do zrealizowania w konkretnych warunkach wnikliwością w dociekanii prawdy. W szczególności nie można zgodzić się z argumentacją skarżącego dotyczącą obrazy art.5kpk. Pomijając nawet fakt, że na stronie 6 apelacji znalazły się zapisy w ogóle

nie odnoszące się do sytuacji procesowej oskarżonego, ani stawianych mu zarzutów to stwierdzić należy, że jak już wielokrotnie wskazywano zarówno w opracowaniach doktryny jak i orzeczeniach Sądu Najwyższego dyrektywa wyrażona w art.5§2kpk jest kierowana do sądu orzekającego, a o jej złamaniu można mówić dopiero wtedy, gdy wątpliwości wyrażone przez sąd nie zostały usunięte i rozstrzygnięto je na niekorzyść oskarżonego, czyli gdy sąd orzekający powziął wątpliwości co do treści ustaleń faktycznych i mimo braku możliwości dowodowych prowadzących do ich usunięcia rozstrzygnie je na niekorzyść oskarżonego [np. wyroki SN: z dnia 1 października 2002r. VKKN 238/01, OSNPP 3/2003, poz.15 i z dnia 9 maja 2002r. VKK 21/02, OSNPP 11/2002, poz.13]. Innymi słowy – to sąd orzekający ma mieć wątpliwości, które winien rozstrzygnąć zgodnie z dyrektywą art.5§2kpk, a nie strona postępowania, tak jak w niniejszej sprawie obrońca oskarżonego. Podkreślić przy tym należy, że uważna lektura uzasadnienia zaskarżonego wyroku (k 13-20) nie pozostawia wątpliwości, że właśnie kierując się regułą cytowanego wyżej przepisu sąd meriti ustalił zakres przestępczej działalności oskarżonego. Wszak oskarżony nie tylko został uniewinniony od działania w grupie przestępczej ale z uwagi, jak określił to sąd I instancji, „deficytu postępowania dowodowego” znacznie ograniczył przestępczą działalność przypisaną oskarżonemu w punkcie 2 zaskarżonego wyroku. Wbrew twierdzeniom skarżącego sąd I instancji przypisując oskarżonemu odpowiedzialność za pomocnictwo do sutenerstwa oparł się nie tylko na zeznaniach C. P. ale przede wszystkim na wyjaśnieniach oskarżonego.

Reasumując powyższe rozważania Sąd Apelacyjny uznając, że przypisanie oskarżonemu przez sąd I instancji dokonania czynu wyczerpującego dyspozycję art.18§3kk w związku z art.204§2kk było zgodne z zebrany i prawidłowo ocenionym materiałem dowodowym nie znalazł podstaw do zmiany zaskarżonego wyroku w kierunku postulowanym w apelacji.

Wymierzona oskarżonemu kara pozbawienia wolności nie przekracza stopnia jego winy, a co za tym idzie nie nosi cech rażącej surowości i w ocenie Sądu Apelacyjnego spełni swoje zadania zarówno w zakresie prewencji indywidualnej jak i społecznego oddziaływania.

Wobec tego, że oskarżony w postępowaniu odwoławczym korzystał z pomocy obrońcy z urzędu, a koszty tej pomocy nie zostały opłacone Sąd Apelacyjny, na podstawie stosownych przepisów, zasądził od Skarbu Państwa należne obrońcy wynagrodzenie.

Sąd Apelacyjny zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze uznając, że ich uiszczenie byłoby dla niego zbyt uciążliwe.